

φόρτων εἰς κύκλους φιλικούς, όπου ἐγίνοντο ωραιόταται συνδιαλέξεις, ἀντηλάσσοντο φιλολογικαὶ γνῶμαι, ἀνεπτύσσοντο ἡ καλαισθησία καὶ ἐλατρεύετο ὁ πλούσιος στῆχος.

«Ο Ζολᾶ ὅμολόγησε πόσα ὕφειλεν εἰς μηράν τινα φιλολογικὴν συνάθροισιν εἰς τὸ Μπατινιόλ. Ἡ κατοικία τοῦ Λεκόντ-Δελλ καὶ τοῦ στρατηγοῦ Ρικέρ ὑπῆρξεν αἱ κοιτίδες τοῦ συγχρόνου Παρνασοῦ.

«Ἐπειτα ὑπῆρχε καὶ τὸ σαλόνι τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ, όπου δὲν συνεζητοῦντο μόνον τὰ πολιτικά. Ἀργότερον ἀνεφάνησαν αἱ φιλολογικαὶ αἰδούσαι τοῦ Ἀλφρόνσου Δωδέ, τῆς κυρίας Ἀδάμ, τὸ ὑπερῷον τοῦ Ἐδμόνδου δὲ-Γκονκούρ καὶ ἄλλα παρόμοια κέντρα, όπου ἔξεκολαπτεῖτο ἡ Φιλολογία, αἱ Τέχναι, ἡ ἀγνοτάτη Ποίησις ἡ αἱ. Ἰδέαι τοῦ νατουραλισμοῦ. Καὶ ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη τὸ εἰρηνικὸν γραφεῖον τοῦ Φραγκίσκου Κοπτέ, τοῦ ὁποίου τὰ παραθυρόφυλλα ἔθωπεύοντο ἀπὸ τὰ φυλλώματα τῶν δένδρων τοῦ κήπου του, καὶ τὸ ὁποῖον ἐσέβοντο ὅλοι οἱ νέοι ποιηταὶ, ὡς Ἱερὸν τῶν εὐγενῶν σκέψεων καὶ τῆς καλαισθησίας.

«Ἔντοντος ἐγκαρδιότης ἔκείνη ἔξελιπε σήμερον. «Υπάρχουσιν ἀκόμη τὰ φιλολογικά μας κέντρα καὶ συναθροίζονται εἰσέτι οἱ φιλολογοῦντες περὶ τινας κορυφάς. Ἐλλείπει δῆμος ἐκ τῶν σημερινῶν συναθροίσεων τούτων ἡ θερμότης καὶ τὸ ἀπέριττον, τὸ ὁποῖον τόσον καθίστατο ὡφέλιμον εἰς τοὺς νέους, τοὺς ἀναποφασίστους ἢ τοὺς ἀνήσυχους.

«Δὲν ὑπάρχουν σήμερον, ἀτυχῶς, ἀνδρες τόσον ἀφιλοκερδεῖς ὡς ὁ Δωδέ, ὅστις ἐδαπάνησε πολὺν χρόνον διὰ τὴν μετάφρασιν ἐνὸς βιβλίου χωρικοῦ, ἡ ὡς ὁ μέγας διδάσκαλος τοῦ ὑφους Φλωμπέρ, ὅστις, μηδέποτε ἐπιδιώκεις χρηματολογίαν, κατήντησε περὶ τὸ τέρμα τοῦ βίου του νὰ δεχθῇ ἔξευτελιστικὴν τινα θέσιν διὰ νὰ προσπορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

«Σήμερον κυριαρχεῖ πανταχοῦ ἡ πολιτική. Οἱ φιλογοῦντες δὲν ἀποβλέπουσι τόσον εἰς τὴν δόξαν, δύον εἰς τὴν φήμην, τὴν πρόδρομον τοῦ χρηματισμοῦ. Καθεὶς ἀγωνίζεται νὰ ὑπερβῇ τὸν συνάδελφόν του, ὡσανεὶ ἐπρόκειτο περὶ καθαρᾶς ἐπιχειρήσεως. Μᾶς ἀγει πάντας ἡ ἀνάγκη τῆς πυρετώδους κινήσεως!».

ΑΡΧΑΙΑ ΑΓΑΛΜΑΤΑ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΝΩΕΙ τὸ λαθρεμπόριον τῶν ἀρχαίων ἀγαλμάτων εἰς τὴν Αμερικήν. Καὶ εἰς τὴν ἐπονέιδιστον αὐτὴν εἰσφορὰν ἀτυχῶς δρῶσι καὶ Ἐλληνες. Καὶ εἰσήχθησαν μὲν λαθραίως Ἰταλικὰ ἀγάλματα εἰς τὰς

Ην. Πολιτείας, διὰ τὰ ὁποῖα ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις ἐκάλεσε τὰς Ἀμερικανικὰς ἀρχὰς νὰ ἐνεργήσουν πρὸς ἀνακάλυψιν αὐτῶν. Τὰ ἀγάλματα εἴναι δύο μαρμάριναι προτομαί, ἀλπινὰ ἀρχιστουργήματα, τοῦ διασήμου γλύπτου Francesco de Laurano, ἔκμασαντος κατὰ τὸν δέκατον πέμπτον αἰώνα. Ἀρχαιοκάπηλοι τὰς ἐπώλησαν ἀντὶ μυθώδους χρηματικοῦ ποσοῦ. Δέν εἴναι αὗτη ἡ πρώτη φορά, κατὰ τὴν ὥσπιαν ἡ Ἰταλία ἀποστερεῖται θαυμασίων καλλιτεχνικῶν ἀντικειμένων. Κατὰ τὸ παρελθόν, πολλοὶ ἀρχαιοκάπηλοι ἀπεγύμνωσαν αὐτὴν πολλῶν ἀξιολόγων καλλιτεχνικῶν θησαυρῶν.

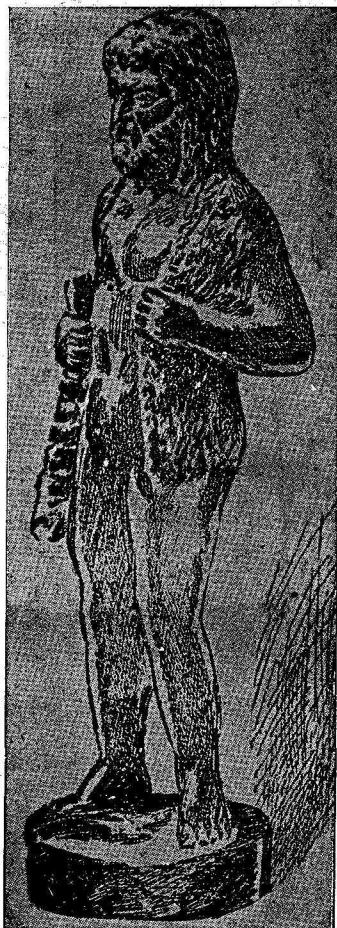
Ἄλλας εὐρύτερον πολὺ διενεργεῖται, καὶ μετὰ πολλῆς δεξιότητος, τὸ λαθρεμπόριον τῶν Ἑλληνικῶν ἀγαλμάτων. Εἰς τὰς συλλογὰς πλουσίων Ἀμερικανῶν προσετέθησαν ἐσχάτως πολλὰ ἀντικείμενα ἀρχαῖας Ἑλληνικῆς τέχνης μεγάλης ἀξίας, ἀλλα δὲ ἐπωλήθησαν ἐν Νέᾳ Υόρκῃ, ἐν Βοστώνῃ καὶ ἀλλαχοῦ εἰς τὰ Μουσεῖα ὑπὸ Ἑλλήνων γνωστῶν εἰς τὴν ἐν Οὐασιγκτώνι πρεσβείαν, ἔνθα ἐγένοντο δεκτοὶ ὡς «δόμογενεῖς».

Ἐγγώσθη ὅτι ἔργον ἔξαισίας Ἑλληνικῆς τέχνης ἐπωλήθη πρό τινων ἐδόμαδων εἰς γνωστὸν κατάστημα, ὑπὸ τινας. Ἐλληνος, ὅστις ἐδωσε ψευδές ὄνομα εἰς τὸν ἀγοραστήν. Ἀλλος Ἐλλην, γνωστὸς εἰς τὴν Ἀθηναϊκὴν κοινωνίαν, ἐθεώρη εἰσερχόμενος εἰς ἄλλο κατάστημα, καταγινόκενον εἰς τὴν πώλησιν καλλιτεχνικῶν ἀρχαίων ἀντικειμένων, εἶχε δὲ ἐντὸς τοῦ αὐτοκινήτου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον κατήλθε, κιβώτιον, τὸ ὁποῖον παρέλαβεν ὁ δόδηγός καὶ ἔφερεν ἐντὸς τοῦ καταστήματος.

Ἡ ἑφημερίς «Kansas City Star» τῆς ὁμονόμου πόλεως ἀναγράφει ὅτι Ἐλλην ἐργάτης σιδηροδρομικῆς γραμμῆς ἐπέδειξεν εἰς κάποιον Ἀμερικανὸν μικρὸν ὄρειχαλκινὸν ἀγαλμάτιον παριστῶν τὸν Ἡράκλεα. Οἱ ἀρχαιολόγοι Emerson, Taft καὶ French, εἰς οὓς ἐπεδείχθη ἀπερίθνησαν ὅτι εἴναι σπανίας ἀρχαιολογικῆς ἀξίας. Ο δέ κ. Chatin ἀπεράθη ὅτι «εἴναι ἀντικείμενον καλλιτεχνίας μεγίστης ἀξίας, τὸ ὁποῖον ἐπιμόνως καταζητεῖται ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως».

Ο Ἐλλην ἐργάτης ἐδήλωσεν ὅτι τὸ ἀγαλμάτιον εὐρέθη πρὸ δωδεκαετίας εἰς Ἡράκλειον τοῦ νομοῦ Κορινθίας, ἔχει δὲ ὑφος ἔξ δακτύλων καὶ παριστᾷ τὸν Ἡράκλεα φέροντα λεοντῆν εἰς τοὺς ώμους καὶ τὸ ρόπαλον εἰς τὴν χειρα, ὡς συνήθως εἰκονίζεται ὁ μυθικὸς ἥρως. Τὸ ἀγαλμάτιον ἀγε-καλύφθη εἰς τὸν ἀρρόν ἐνὸς χωρικοῦ, ὁ ὁποῖος, μὴ δυνάμενος νὰ τὸ πωλήσῃ, τὸ ἔκρυψεν ἐκ νέου.

εἰς τὸ ἔδαφος, ὅταν δὲ ἀπέθανεν οὗτος τὸ ἀγαλμάτιον περιῆλθεν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ νεύου του, δόστις ἐργάζεται τώρα εἰς μίαν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν πλησίον τῆς Κάνσας Σιτου.

Ο. Ήρακλῆς

Τὸ ποσὸν αὐτὸν προορίζεται εἰς τὴν ἀγορὰν ἀρχαίων ἔργων, καὶ ἴδιαν Ἑλλην. τέχνης. Μεταξὺ τῶν διαφόρων ἀρχαίων Ἑλλην. κειμηλίων, τὰ ὄπιοις ἡγόρασσεν ἐσχάτως τὸ ἐν Βοστώνῃ Μουσείον, ἡ κεφαλὴ τῆς Ἀφροδίτης, τῆς ὄπιας τὸν εἰκόνα πάραθετόμεν, θεωρεῖται ως τὸ πολυτιμότερον. Εἰς ἐκ τῶν ἐφόρων τοῦ Μουσείου εἰπεν: Η μαρμάρινος αὐτὴ κεφαλὴ εἶναι ἀναμφιβόλως ἐν ἐκ τῶν καλλιτεχνικῶν Ἑλληνικῶν ἔργων, ἐξ ἑκείνων τὰ ὄπιοις εὑρίσκονται εἰς οἰνοδήποτε Μουσείον τοῦ κόσμου».

Πῶς καὶ πρὸς πόσον ἡ πολύτιμος αὐτὴ δι' ὥμας κεφαλὴ τῆς Ἀφροδίτης ἐπωλήθη εἰς τὸ Μουσείον τῆς Βοστώνης, ποιὸς τὴν ἐπώλησε, πῶς ἐκλάπη ἐξ Ἑλλαδος; "Ἄγνωστον!"

Παραθέτομεν καὶ τρίτην εἰκόνα, ἔργου ἀποδιδούμενου εἰς τὸν Πραξιτέλην, τὸ ὄπιον μόλις πρὸ τριῶν ἑδομάδων ἐξετέθη εἰς τὸ ἐν Βοστώνῃ Μουσείον τῶν Ὡραίων Τεχνῶν.

Τὸ ἀγαλμα αὐτὸν θεωρεῖται ωσαύτως ως ἐν τῶν καλλιτεχνικῶν τῆς ἀρχ. Ἑλληνικῆς τέ-

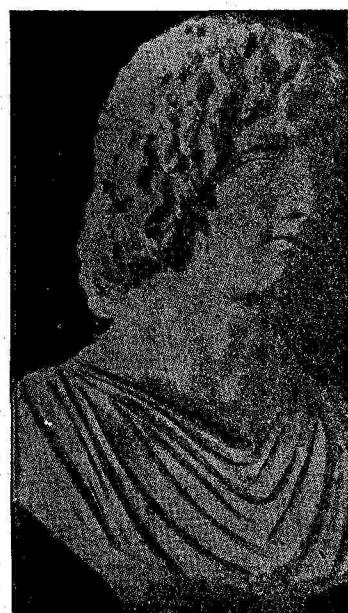
χνης ἔργων, παριστᾶ δὲ τὸν Εὔθουλον, τὸν γνωστὸν Ἑλληνα κωμικὸν συγγραφέα, καὶ βεβαιοῦται ὑπὸ τῶν εἰδικῶν, ὅτι εἶναι πραὸν τῆς θεσπεσίας σμίλης τοῦ Πραξιτέλους. Περὶ τοῦ ἀγαλμάτος τούτου, καὶ ὡς ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῆς κεφαλῆς πρὸς τὸν Ἐρμῆν, ἐγένετο εὐρεῖα συζήτησις, ὃ δὲ γνωστὸς ἐν Βιέννη ἀρχαιολόγος καθηγητης Bendorf ἀπεφάνη θη ὅτι εἶναι ἔργον τοῦ Πραξιτέλους παριστῶν τὸν Εὔθουλον. Ο Πραξιτέλης, λέγει ὁ Αὐστριακὸς καθηγητὴς, ἐπειδὴ τοῦ 360 καὶ 280 π.Χ. ἔτους, δὲ Εὔθουλος κατὰ τὸ ἔτος 375 π.Χ. Εξ ἐπιγραφῆς δὲ εὑρισκομένης

Κεφαλὴ Ἀφροδίτης

ἐν τῷ Βατικανῷ κατώθι προτομῆς τοῦ Εὔθουλου ἐν τῇ ὁπίσκη ἀναφερεται ὁ Πραξιτέλης, ὁ καθηγητὴς ἀγεται εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ ἔργον πράγματι ἀνήκει εἰς τὴν σμίλην τοῦ μεγάλου Ἑλληνος γλυπτοῦ.

Ἐκτὸς τῶν πωληγέντων ἔργων ἀρχαίας Ἑλλην. τέχνης εἰς μυριοπλούτους Ἀμερικανοὺς συλλέκτας καὶ εἰς τὰ μουσεῖα Ν. Υόρκης καὶ Βοστώνης, ἐπωλήθησαν καὶ ἀρχαῖα νομίσματα μεγάλης ἀξίας.

Ο. Εὔθουλος

233

